

Ägaröverenskommelse

Inera

Ägarnas Samverkan genom Inera

Fastställd på ägarrådet 28 april 2025

Inför beslut på bolagsstämman 11 juni 2025

Ägaröverenskommelse – ägarnas samverkan genom Inera

1. Bakgrund och syfte

Syftet med denna överenskommelse är att ur ett ägarperspektiv definiera Ineras roll, uppgift och styrande principer i arbetet med att stödja digitaliseringen av välfärden i landets regioner och kommuner. Överenskommelsen anger hur ägarna avser att samarbeta via det gemensamt ägda bolaget Inera.

Ägaröverenskommelsen kompletterar ägarnas övriga styrande dokument i form av aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv.

Ägaröverenskommelsen beslutas tillsammans med ägardirektivet på ägarrådet. Ägarrådet är ägarnas högsta beslutande organ.

Inera är ett bolag som ägs av SKR genom SKR Företag, 21 regioner och 288 kommuner. Syftet med att även SKR och kommunerna gick med som ägare av Inera var att stärka verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering, utnyttja potentialen i ett samarbete på nationell nivå för invånarnas bästa och därigenom uppnå kostnadseffektivitet.

SKR företräder kommuner och regioner gentemot staten, vilket bland annat kan leda till ömsesidiga överenskommelser mellan kommun- och regionsektorn (SKR) och staten. Inera kan på ägarnas uppdrag ha en roll i att realisera det som gemensamt överenskommes.

2. Ineras uppdrag och roll

2a) Ineras uppdrag

Ineras ska på uppdrag av ägarna skapa förutsättningar för både nationell samverkan och för samverkan mellan regioner och kommuner vilket möjliggör ett resurseffektivt och ändamålsenligt nyttjande av digitaliseringens möjligheter.

Ineras uppdrag är att, med beaktande av den kommunala självstyrelsen, möta de behov som finns i kommuner eller regioner som i förlängningen skapar mervärde hos invånarna. I enlighet med ägardirektivet ska Inera på ägarnas uppdrag

”samordna, tillhandahålla och utveckla sektorsspecifik samverkansarkitektur¹, infrastruktur², tjänster och lösningar till kommuner och regioner samt bolag och organisationer som de utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över”.

Ineras tjänsteutveckling och tjänsteutbud ska så långt som möjligt utgå ifrån, styras av och samverka med nationell digital infrastruktur.

Fokus för Ineras verksamhet ska ligga inom områden som avser behovet av digital samverkan och förutsättningar för informationsutbyte mellan regioner och regioner, kommuner och kommuner eller mellan kommuner och regioner.

2b) Förvaltning och utveckling av tjänster

Inera ska ta fram av ägarna överenskomna tjänster och lösningar till stöd för digitalisering och verksamhetsutveckling inom områden där marknaden ensamt inte bedöms kunna tillgodose ägarnas behov och intressen. Gemensamma tjänster och lösningar ska ta hänsyn till att Sveriges regioner och kommuner har kommit olika långt vad gäller graden av digitalisering.

Ineras tjänster och lösningar ska utformas så att de möjliggör för kommuner och regioner att själva styra och utveckla sina verksamhetsprocesser.

Ineras produkter och tjänster ska aktivt motverka riskerna att etablera tekniska eller andra för regioner och kommuner försvårande eller fördyrande stuprör, inte minst inom områden som bör hanteras på nationell nivå för hela den offentliga sektorn.

De tjänster Inera tillhandahåller ska uppfylla ett men helst två eller flera av följande kriterier:

- kräver gemensam digital infrastruktur för att skapa värde
- hanterar information över huvudmännens organisationsgränser
- stödjer regioner och/eller kommuners långsiktiga digitaliseringsmål

¹ Med samverkansarkitektur avses vanligen överenskomna principer, spelregler och standarder för hur IT-lösningar, system och tjänster ska byggas för att kunna samverka med varandra. Arkitekturen är en förutsättning för att uppnå

samverkan på organisatorisk, rättslig, semantisk och teknisk nivå.

² Med digital infrastruktur avses vanligen plattformar och tjänster som ska möjliggöra ett effektivt och säkert utbyte av information.

2c) Roller

Med ägare menas de organisationer som äger aktier i Inera. Ägarna bjuds årligen in till ägarråd och årsstämma för att fastställa styrande principer för Inera. Årsstämman ska enligt aktieägaravtalet besluta i enlighet med beslut på ägarrådet.

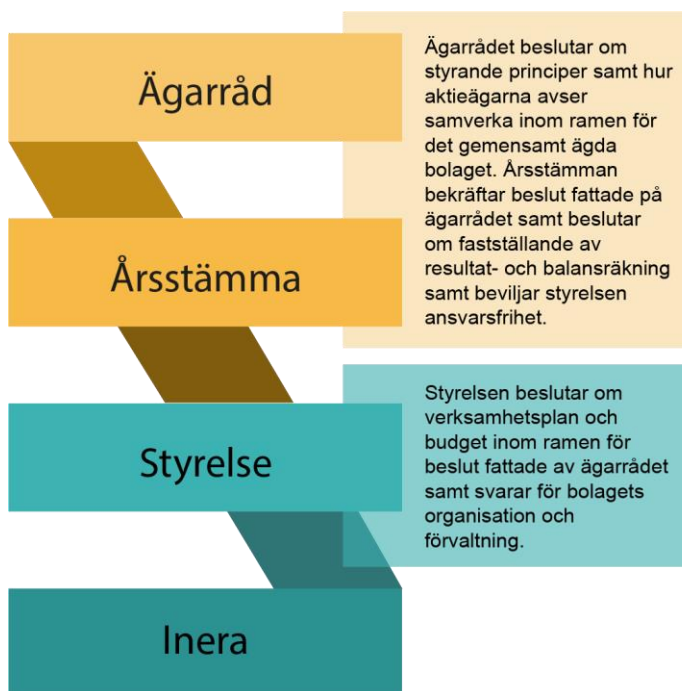
Ägarstyrningen illustreras i figur 1.

SKR har som huvudägare ett uppdrag att samordna kommuner och regioner i ägarstyrningen av Inera.

Styrelsen ska på ägarnas uppdrag sköta bolagets verksamhet och löpande förvaltning utifrån de direktiv som ägarrådet beslutar om.

Med beställare/kund menas den som beställer och finansierar tjänster från Inera.

Figur 1 Ägarstyrning av Inera

3. Principer för beredning, prioritering, beslut, prissättning och finansiering

Inera ska över tid säkerställa en väl fungerande dialog ur såväl ägar- som beställar-/kundperspektiv.

Ineras process för beredning, prioritering, beslut och genomförande ska utformas med utgångspunkt i följande principer:

- följa kommuners och regioners planerings- och budgetprocesser.

- beslut i frågor om vilka tjänster som Inera ska utveckla och förvalta ska beredas inom ramen för de samverkansformer som finns med beställare/kund.
- överenskommelse avseende vilka tjänster en region eller kommun köper från Inera och därigenom vilka kostnader detta medför, ska alltid avtalas mellan Inera och enskild region eller kommun.
- utveckling som görs baserat på en grupp av ägares behov, ska inte ha en negativ påverkan på, eller motverka majoritetens behov.
- investeringar i tjänster som tillhandahålls av Inera ska kunna prioriteras i förhållande till övrig verksamhet inom regionen eller kommunen. Därmed ska nyttor och potentiell effekthemtagning med tjänsten kunna påvisas.

Ineras prissättning ska vara rättvisande, transparent och så långt som möjligt baseras på faktiskt nyttjande. Utgångspunkten vid prissättning ska vara självkostnad och med beaktande av hela livscykeln.

Ineras infrastruktur och tjänster finansieras antingen utifrån faktiskt nyttjande eller genom gemensam finansiering baserad på invånarantal, beroende på tjänstens karaktär. Som ett komplement kan även gemensam finansiering genom överenskommelser med staten via SKR vara aktuellt.

När det gäller överenskommelser mellan SKR och staten, ska SKR verka för att staten tar de kostnader som är förknippade med utveckling av nationell digital infrastruktur och arkitektur.

Med utgångspunkt i ovanstående principer arbetar Sveriges regioner och kommuner utifrån ett antal gemensamt överenskomna och preciserade former för behovsfångst, prioritering, beredning, förankring och finansiering inom ramen för samverkan genom Inera. Dessa ska löpande utvärderas och vidareutvecklas tillsammans med SKR och i nära samverkan med Inera.

